

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 23

Utkommer hver
måned

September 1932

Utgiver og redaktør:
Sogneprest Slaattelid
—Davik

3. årg.

Moderens sang.

Herre, ta i din sterke hånd
barnet, som leker ved stranden!
Send du din verdige Helligånd,
at det kan leke selvannen;
vannet er dypt og bunnen glatt;
Herre, får han først armen fatt,
drukner det ikke, men lever,
til du det nåderik hever.

Moderen sitter i tunge savn,
vet ikke hvor det farer,
ganger for døren, roper dets navn,
hører slett ikke, det svarer.
Tenker som så: Hvor enn det er,
han og du er det alltid nær.
Jesus, dets lille broder,
følger det hjem til moder.

Bjørnson.

En liktale av Jesus.

Der var skjedd et dødsfall i den lille by Nain, og så skulde der jo være begravelse. Deltagelsen var stor og almindelig; ti for det første var moren enke og hadde en gang måttet gå den tunge gang bagefter sin manns båre, og nu hadde hun også mistet sin gutt, sin eneste sønn, så det var ikke underlig, at mange syntes synd i henne.

Og lenger kan vi mennesker ikke nå. Vi sender dem som sørger en krans, vi skriver et brev, feller kanskje også en tåre med dem i sann og opriktig deltagelse — og så formår vi ikke mere.

Og slik går dette uophørlige dødens tog gjennem verden den dag idag. Som høstens ljå derute på markene slår ned alt, således går døden sin gang iblandt oss, spredende sorg og gråt.

Men hin dag i Nains port skjedde det vidunderlige. Der kom et annet tog og møtte dødens tog, og i spissen for det gikk Jesus, livets evige Herre, og det blev han som holdt liktalen den dag. Og den var både kort og fyndig. Den bestod av fire ord: »Gråt ikke!« og: »Stå opp!«

Ja, dette er det som trenges ved våre graver: Jesu Kristi trøst i sorgen og Jesu opstandelses kraft i håpet. Men skal en sådan liktale holdes med sannhet, da gjelder det jo om, at sjelen har vært i samfund med Jesus. Vi synger så ofte: »Tenk når engang hver tåke er forsvunden!« Mén hyad sier du om et lite vers jeg en gang leste i en bok for unge, hvor der stod: »Tenk når engang det hele er for silde, spilt hver en stund jeg levde her på jord! Når ham jeg ser, hvem jeg ej høre vilde, og jeg skal møte mine egne ord!«

Ja, tenk, om der ingen Jesus stod ved din kiste. Tenk, om han ikke kom i den siste nattevakt til dig, men helvedes mørke grep din angstfyllte sjel og trakk dig ned i den evige fortapelses natt. Tenk, om der intet »Gråt ikke!« lød fra ham til dine kjære og intet »Stå opp!« for din arme sjel!

Skal du engang kunne gå med seier gjennem dødens mørke port, så må du først ha ramt døden i dens rot. Så begynn med begynnelsen. Gå først til Jesus mens du er her i live og be ham om å gi dig dine synders forlatelse. Be ham om å rense dig — ikke blott fra syndens skyld, som han har betalt for med sitt blod på Golgata kors, men også fra syndens makt i ditt liv; ti han er både vår forsoning og vår helliggjørelse. All synd under alle former kan og vil han rense dig ifra.

Har du først fåt dette i orden med dine synders forlatelse, så vil du også få frøst imot døden. Da lyder det til dig: Gråt ikke, men stå opp til Guds barnets nye liv. Og da vil det evige livs herlighet lyse for deg med all den gjensynets glede som er uttrykt i de ord: »Og han gav ham igjen til hans mor.«

Det er Jesu evangeliums frøst og kraft.
Efter pastor Fibiger.

Bolsjevikisk begravelse.

»Hardanger Arbeiderblad« bringer referat fra en bolsjevikisk begravelse i Odda: »Bisettelsen foregikk fra Folkets hus, hvor båren var plasert i en krans av grønt og bar fremme ved scenen. Kisten var dekket med et rødt flagg, symbolet for kamerat Magnusens virke. Fremme på scenen var alle de kranser som skulde påleggges. Tre pionerer stod vakt om kisten med sitt røde flagg. Det hele var meget vakkert, — enkelt, men symbolsk. Og det blev en bolsjevikisk begravelse, proletaren og klassekjemperen Magnussen verdig.....

Efter den enkle høitidelighet (kransepålegningen) satte sørgetoget sig i bevegelse. Foran kisten gikk pionerene med sitt røde flagg, uten flor, — derefter kom kisten, familien, Odda arbeiderparti og de andre organisasjoner. Oppveg gravene forrettet kamerat Ludvig Teige etter det bolsjevikiske ritual. Efterat første vers av Internasjonalen var sunget, foretok kamerat Teige jordpåkastelsen, idet han holdt en kraftig manende tale. Vi står her ved kamerat Magnussens grav for å gi ham den siste hilsen. La oss minnes kamerat Magnussen for hvad han har gjort, la oss minnes ham når han stod op og sa, at vi får kjempe selv om det skal skje på tross av og tvers igjennem alle borgerskapets lover. La oss delta i klassekampen på samme måte som han. Det vil være ham det verdigste minne.

Også denne tale var gripende. Bisettelsen sluttet med at forsamlingen sang unison: I høiden vi ei frelse venter.«

Såvidt »Hardanger Arbeiderblad«. Det er änden fra Russland som her viser sig i alt sitt hat mot det hellige og guddommelige. Selv foran døden stanser det ikke.

Då barnet vart kristna.

På armen min i kyrkja inn
eg bar deg vesle gut.
Der sat du trygg og glad i sinn
forutan sorg og sut.
Og denne stund i kyrkjehus
med salmesong og orgelbruks,
den store stund var di.

Der høyrdé vi dei fagre ord
om Jesu milde sinn.
Han alle småborn på vår jord
vil taka til seg inn,
og berga dei frå synd og mein
og signa dei til vegen rein,
som går til himlen heim.

I kjærleik møtte Herren oss
med milde nådeord.
Du signa vart med Kristi kross
i høge kyrkjekor,
på panna og på bringa di
til vitnemål at all di tid
du høyrer Jesus til.

So vart du døypt til Jesus Krist
i livsens helsebrunn.
Ja, veks no som den grøne kvist
på livsens tre og runn.
Då vert eg glad som gamal er,
at du og eg var Herren nær
i denne sæle stund.

A. M.

Våre døde.

13. juli: Anne Olsdtr. Midtbø; kona til Paul Midtbø, Leirgulen; f. 1878 i Heggdal i Innvik; kreft.
14. juli: Isak Rasmussen Syrheller; gift kårmann; f. 1850 i Tytingvåg; alderdom.
31. juli: Nikolai Samuelsson Gillesdal; ug. gardsarbeidar; f. 1885; kreft.

*Me hev ikkje her ein varande stad,
men spørjer den komande.*

Hebr. 13, 14.

Notisar.

Til kyrkeorgel i Davik er motteke frå kyrjesongar Daviknes kr. 28.40, som er innkome ved utlodning av eit åklaude, gjeve av Marie Monsen.

Bortne barneforeining hadde basar for heidningmisjonen 24. juni; det kom inn 35 kr. S. d. hadde Bortne indremisjonsforeining fest; det kom inn 20 kr. til indremisjonen.

Til Ungdomshjelpa er i Bjørgvin bispedøme inntil 1. juli kome inn kr. 69 826.15. Av dette er hittil utdelt som hjelpe til ymse slags arbeidstiltak, praktisk upplæring m. v. kr. 36 490. Innsamlinga held fram. Medlemer av nemnda for Ungdomshjelpa her

i prestegjeldet er kyrkjesongar Brutland, Ole Wiik, Hilmar Kjøllesdal, kyrkjesongar Hausle og Iver Rise. Dersom nokon vil sökja um studnad, må ein venda seg til desse. Formann er Hausle.

Ektevigde. 16. juli i Sør-Vågsøy: Olav Olsson Heggelund og Petra Didriksdtr. Verpeide.

Medhjelpar B. Torheim i Rugsund er no av stiftsdireksjonen innvilga avskil som medhjelpar. I dei siste år har han ikkje gjort tenesta, men har stade i namnet. Eg vil hermed hjarteleg takka han for det arbeid han har utført. Med sin varme kristelege interesse og kyrklege sans, si røynsle og sitt praktiske syn og med sit gode humør har han vore ein god rådgjevar og ven for provst Eide og for meg. Eg ynskjer han Guds hjelp og velsigning i den tid Gud enno vil gjeva han hjå oss.

Gardsnamn i Davik. Gildalen av gil = fjellkløft. Eller av gamalnorsk Geirleifsdalr av mannsnamnet Geirleifr. — Ervik av eit elvenamn Æra: elv som renn på ein stad tilvaksen med oretri. — Kjøllesdal av gamalnorsk Kyllisdalr av »kyllir» som tyder pose eller sekk; dette skulde då ha vore namnet på øvste dalbotnen. Eller av »kjølässs» = ås som liknar kjølen på eit skip. — Berstad, gamalnorsk Berustadir, av eit elvenamn Bera eller av kvinnenamnet Bera. — Hattegjerde av hasl og »gerdi» = eit inngjerda jordstykke. — Bugjerde av »bu» = kyr, krøter og gerdi. — Sundal = den sudlege dalen. — Eikås av eiki: stad med eiketre. — Hornet av horn, fjellhøgd. — Homborstad, gamalnorsk Homborastadir; kannhenda av eit mannsnamn »Hombori»; eller Hombori kan vera eit fjellnamn, det upphavelege namn på Hornet.

Ved basar på Elde 24. juni til Santalmisjonen og Indre sjømannsmisjon kom inn 116 kr.

Ved stemna på Levdalssætra 26. juni kom inn 50 kr. til indremisjonen.

På Kjølsdalssætra var det kyrkjestemne 14. august. Der var tale av provst Nybø og gudsteneste ved soknepresten. Mykje folk var frammøtt.

For 100 år sidan. Død: 20. august 1832: Synneve Jørgensdtr. Wingen, Gaardmandskone, 77 Aar. — Ektevigde: 20. august: Erich Riisøen, 44 Aar (son til Jens Hansson Eldevig) og Clara Davignæss, 38 Aar (dotter til Mons Bentsson).

Den kristne tro.

1. Hvad er det å tro?

Vi vet at etter Guds vilje er troen det avgjørende i det kristne liv. Skal vi bli frelst, må vi tro. Å være en kristen er å være en troende. Når et menneske spør: Hvad skal jeg gjøre for å bli frelst? så lyder svaret fra apostelen: »Tro på Herren Jesus så skal du bli frelst.« (Ag. 16, 30 f.). Og Jesus selv erklaerer: »Den som tror og blir døpt skal

bli frelst, men den som ikke tror skal bli fordømt.« (Mark. 16, 16). Dette går som en rød tråd gjennem hele det Nye Testamente. Derfor blir det et viktig spørsmål dette: Hvad er det nu egentlig å tro?

Guds ord gir selv svar på dette spørsmål og sier: »Tro er overbevisning om det som ikke sees.« (Hebr. 11, 1). Å tro stilles her i motsetning til å se. Likeledes når Jesus sier: »Salige er de som ikke har sett, men dog tror.« (Joh. 20, 29). Troen står liksom på den ene side, synet på den annen. Sammen med synet kan man naturligvis også ta de andre sanser, det som en kan høre, lukte, smake, føle eller ta på. Tro er altså å være sikker på noget som vi ikke har iaktatt, oppfattet eller kontrollert med våre sanser.

Der er således forskjell på å tro noeget og å vite noeget. Det som vi egentlig og i absolutt forstand vet — det er bare hvad vi selv har sett eller hørt o. s. v. F. eks. at det en bestemt dag var pent vær eller at et nælestikk gjorde ondt. Vår viden har derfor kun å gjøre med fortid og nutid. Om fremtiden kan vi intet vite, men kun ha en tro. Det som vi virkelig vet, blir i grunnen svært lite; for det er jo bare en ubetydelighet som vi selv har sett eller ser. I vårt praktiske liv blir vi helt avhengig av vår tro, av alt det som vi er sikker på, enda vi ikke vet det, d. v. s. oppfattet med våre sanser.

Vi sår om våren, fordi vi tror at det skal bli grøde til høsten. Vi setter penger i banken, fordi vi tror at vi skal få dem igjen med renter. Vi stoler på en mann, fordi vi tror at han er å lite på. O. s. v. Alt forhold mellom mennesker, alt forretningsliv, all politikk, all filosofi, alle tanker om fremtiden, om livets mening og mål — alt slikt er bygget på en tro og ikke på viden. Det er en meget stor misforståelse når man vil regne tro for noget lavere og mindre verdifullt enn viden. Det enkle faktum er, at alt vårt liv er uundgåelig knyttet til tro: å være sikker, mere eller mindre, på det som vi ikke ser eller sanser. Ikke bare i religionen er det så. Alt menneskeliv, tankens liv og handlingens liv og følelsens liv, er bygget på tro.

Altså: å tro er å være sikker på noget

som vi ikke ser eller har sett eller opfattet med våre andre sanser.

Men så kommer et annet spørsmål: Hvad mener vi med å tro på Gud? Derom næste gang.

Gudstenester:

16. sund.	etter trieinings	11. sept.:	Aalfot.
17.	—»—	18. » :	Rugsund.
18.	—»—	25. » :	Davik.
19.	—»—	2. okt. :	Aalfot.
20.	—»—	9. » :	Totland.
21.	—»—	16. » :	Rugsund.

Sundagene frå 18. sept. til 9. oktober vert det konfirmasjon.

Fra Claus Frimanns dager.

I 1820 var biskop Claus Pavels på visitas i Nordfjord. Fra hans dagbok på reisen tar vi her nogen utdrag:

29. juli: Selskapet i Gloppen forøkedes idag med provst Frimann og hans sønn. Jeg hadde forestillet mig Frimann som en mørk, stille, tilbakeholden olding, men det er han ingenlunde. Vi finner ham alle å være en vakker, godlidende gammel mann, just ikke snakksom, men heller ikke fattig på ord og aldeles ikke folkesky.

1. august. Midt ihlandt alle disse regndager der vekker almindelig bekymring for høiets innhøstning og kornets modenhet, hadde vi ei deilig, klar, varm dag; en skjønnere sommerdag kan ei tenkes. Der besluttedes å spise ute i gården i vederkvegende skygge; provstinnen trakterte fortreffelig, og en almindelig munterhet var utbredt over det hele bord. Man utbad sig tillatelse for en spåkvinne å fremstille sig, og Marie Pavels (antagelig datter til sognepresten i Gloppen) istemte følgende inderlig vakre og livlige vise av prost Frimann:

Med gamle vandrestav i hånden
rundt om jeg gikk i år;
mitt brød det er at sterkt i ånden
om alskens ting jeg spår.
Men hvor jeg gikk og hvor jeg kom
den Guds man taltes om. (Biskopen).

Sanet Synnive, den vakre gamle,
den kongelige mør,
højd sine munke sig å samle
og pyntet op sin ø. (Selje).
Bak nyss opkalket klostervegg
de redte sølvgrått skjegg.

En nyss innviet kirke kneiste
på veien der jeg for;
hver stump av hår sig på mig reiste,
jeg syntes høie kor
gjenlød ennu av messesang
og høitidsklokkers klang.

Jeg spurte hvo denmann mon være
for hvem man så holdt fest.
Mig gaves svar: det best å lære
du får av Gloppens prest;
nu Gloppens prest! nu er jeg her!
Fortell hwo mannen er.

Han (sogneprest Peder Pavels) svarte:

Nei se mig her du visekvinne!
Hvad ånd har ført dig hit?
Men vil du se denmann herinne
du spørger om, da vit:
Det er idag hans fødselsdag!
Forrett nu godt din sak.

Og nu tok hun etter ordet:

Ja, la mig se hvad ånden siger!
Så vidt jeg skue kan.
I høitidskåpen høi fremstiger
en sølvhårlokket mann.
Foran ham trenende nymfer gå.
(biskopens døtre)
med brudekrans på.

ENN lenger inn imot det skumle
mig synes at jeg ser
små engle sig i gresset tunle
på rollingers maner.
På lette vinger fro og glad
de plukke blomst og blad.

Tilsist istemte hun og unge Frimann:

Hvis nu Hr. Per! du eier dråpen,
så frem med flasken kom!
Vi ønske vil denmann med kåpen
som Gunnhild spådde om:
Med nymfer tre og skjønne viv
han dele held og liv.

Skålen blev drukket, og jeg følte mig forpliktet til å gjengjelde dette store galanteri, utpønsket altså følgende sanne improimu, der ikke kom på papiret før det var sunget:

Hil være Nordens eldste skjald!
Han tidlig mottok musens kall,
og gjør enn aldren mannen tung
er dikteren dog ung.
ENN lenge fryde, hedre han
sin vennekrets, sitt fedreland!
Har verden vin, så breddfullt mål!
Vår gamle sangers skål!